

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक ३० मार्च, २०१६ / चैत्र १०, १९३८ (शके)

(१) वित्त आणि नियोजन, वने मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) ग्रामविकास आणि जलसंधारण, रोजगार हमी योजना, महिला व बाल विकास मंत्री		
(३) जलसंपदा मंत्री		
(४) सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - २८

ग्रामीण व उपजिल्हा रुग्णालयातील (जि.नांदेड) रुग्णांना शस्त्रक्रियेसाठी जिल्हयाच्या ठिकाणी पाठविण्यात येत असल्याबाबत

- (१) * ५२५२२ डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) नांदेड जिल्हयातील ग्रामीण रुग्णालये व उपजिल्हा रुग्णालयात दाखल झालेल्या रुग्णांना रुग्णालयात उपचारासाठी साधने व कर्मचारी उपलब्ध असतानाही, प्रसूती, छोट्या व मोठ्या शस्त्रक्रिया करण्याचे टाळण्यात येऊन, रुग्णांना जिल्हयाच्या ठिकाणी पाठविण्यात येत असल्याचे, माहे जानेवारी, २०१४ पासून निदर्शनास येत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, जिल्हा सामान्य रुग्णालय बंद असल्याने नांदेड, परभणी, हिंगोली व तेलंगणातूनही येणाऱ्या रुग्णांचा ताण डॉ.शंकरराव चव्हाण रुग्णालय, विष्णुपूरीच्या प्रशासनावर पडत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, नांदेड जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालये, उपजिल्हा रुग्णालयांच्या व जिल्हा शल्य चिकित्सक यांचेकडील उपलब्ध १०२ व इतर योजनांतील रुग्णवाहीका व कॉर्डियॉलॉजी रुग्णवाहीकांचा वापर न करता, १०८ रुग्णवाहीकांचा वापर करण्यात येत असून कॉर्डियॉलॉजी रुग्णवाहीकेचा वापर खाजगी रुग्णालयातील व्ही.व्ही.आय.पी.रुग्ण इतर ठिकाणी घेऊन जाण्यासाठी होत आहे, असे ही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करून पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

नांदेड येथील सामान्य रुग्णालय परिसराचा ताबा दि.५.११.२०१५ रोजी मिळाला असून इमारतीची कामे चालू असल्याने सदर रुग्णालय अद्याप कार्यान्वितच झालेले नाही. त्यामुळे ते बंद असल्याची वस्तुस्थिती नाही. नांदेड जिल्ह्यातील व इतर भागातील रुग्णांना पूर्वी पासून वैद्यकीय महाविद्यालय, नांदेड येथूनच रुग्णसेवा पुरविण्यात येत आहेत. त्यामुळे आताच रुग्णांचा ताण शासकिय वैद्यकीय महाविद्यालयावर पडला आहे, अशी सुध्दा वस्तुस्थिती नाही.

(३) हे खरे नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील आरोग्य संस्थांमध्ये उपलब्ध असलेल्या आपत्कालीन वैद्यकीय सेवा (EMS) अंतर्गत १०८ क्रमांकाच्या २५ व १०२ क्रमांकाच्या ३४ रुग्णावाहिकांमार्फत नियमितपणे रुग्ण संदर्भित करण्यात येत असून Cardiac Ambulance व्दारे खाजगी रुग्णालयातील रुग्णांना संदर्भित करण्यात आलेले नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर प्रादेशिक मनोरुग्णालयातील मनोविकार तज्ज्ञांची व

पुरुष अटेंडंटची रिक्त पदे भरण्याबाबत

- (२) * ४४८७७ श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर प्रादेशिक मनोरुग्णालयाच्या बाह्यरुग्ण विभागात सन २०१० पासून सन २०१४ पर्यंत रुग्णांच्या संख्येत वाढ होत असून, सध्या ही संख्या ५० हजाराच्या वर गेली असताना, या रुग्णांवर उपचार करणाऱ्या मनोविकार तज्ज्ञांची ४ पदे व पुरुष अटेंडंटची २० पदे गेल्या अनेक वर्षांपासून रिक्त असल्याचे, माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, या रुग्णालयातून दरवर्षी १० ते १५ रुग्ण पळून जात असल्याने, सुरक्षा भिंतीची उंची वाढविण्याकरीता १ कोटी ८ लाख रुपये मंजूर होऊनही, या निधीची तरतूद अद्यापी झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रिक्त असलेली मनोविकार तज्ज्ञांची व पुरुष अटेंडंटची पदे भरण्याबाबत व निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे,

प्रादेशिक मनोरुग्णालय नागपूर येथे बाह्यरुग्ण विभागात सन २०१० ते २०१४ पर्यंत प्रतिवर्षी सरासरी ४५,२०० रुग्ण तपासणी करिता आले आहेत.

प्रादेशिक मनोरुग्णालय नागपूर येथे महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा गट अ (मनोविकृतीतज्ञ) संवर्गाची एकुण ९ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५ पदे भरलेली असून त्यापैकी २ मनोविकृतीतज्ञ अनधिकृत गैरहजर आहेत. तसेच वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची ९ पदे मंजूर असून सर्व पदे भरलेली असून त्यापैकी ४ मनोविकृतीतज्ञ आहेत.

आकृतीबंधानुसार पुरुष परिचर व स्त्री परिचर ही पदे स्वतंत्र न दर्शविता पुरुष/स्त्री परिचर अशी दर्शविण्यात आली आहेत. प्रादेशिक मनोरुग्णालय नागपूर येथे परिचर संवर्गाची एकुण २११ पदे मंजूर असून त्यापैकी १४१ पदे भरलेली आहेत.

(२) हे अंशतः खरे आहे,

प्रादेशिक मनोरुग्णालय नागपूर येथील सुरक्षा भिंत वाढविणेचे कामासाठी रु.१,०८,७२,०००/- ची प्रशासकीय मंजूरी प्राप्त असून निधीच्या उपलब्धतेनुसार काम पूर्ण करण्याचा प्रयत्न राहिल.

(३) महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा गट अ (मनोविकृतीतज्ञ) संवर्गातील रिक्त पदे सरळसेवेने व पदोन्नतीने भरणेबाबत कार्यवाही सुरु आहे. परिचर संवर्गाची पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सकरला (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) लघु कालव्याचे
अपूर्णावस्थेत असलेले काम पूर्ण करण्याबाबत**

(३) * ४७५७७ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा सकरला (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) येथील शेतकऱ्यांना पेंच प्रकल्पाचे पाणी मिळण्यासाठी सकरला कालव्याचे अपूर्णावस्थेत असलेले काम पूर्ण करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी (तुमसर) यांनी दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे विनंती केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सकरला कालव्याचे अपूर्णावस्थेत असलेले काम तात्काळ पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) होय.

(२) पेंच प्रकल्प डावा कालव्याच्या कांद्री शाखा कालव्यावरील चिचोली वितरीकेतून निघणाऱ्या सकरला लघु कालव्याच्या एकूण ११४० मी. लांबीपैकी, ० ते २४० मी. मधील कामे भूसंपादनास शेतकऱ्यांच्या विरोधामुळे करता आले नाहीत. कालव्याच्या उर्वरीत लांबीतील कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत.

भूसंपादनाची कार्यवाही पुर्ण होताच सकरला कालव्याची ० ते २४० मी. मधील कामे हाती घेण्यात येतील.

तथापि या लघु कालव्यावरील शेतकरी एका शेतातून दुसऱ्या शेतात या पध्दतीने पाणी घेऊन सिंचन करत आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड जिल्ह्यातील कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्यांना
दरवाजे बसविण्याच्या प्रस्तावाबाबत**

(४) * ५२६८५ श्री.जयदत्त क्षीरसागर (बीड) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन १९९५ ते २००२ या कालावधीत बीड जिल्ह्यात बांधण्यात आलेल्या ३४७ कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्यांना दरवाजे बसवून त्याची दुरुस्ती करण्याचा ३७ कोटी रुपयांचा प्रस्ताव जिल्हा परिषद, बीड यांचेकडून शासनास सादर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्यांना दरवाजे नसल्यामुळे सुमारे ८४४.१५ दशलक्ष घनफूट पाणी वाहून जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या जिल्ह्यातील सततची पाणी टंचाई व दुष्काळ परिस्थिती लक्षात घेऊन जिल्हा परिषद, बीड यांनी पाठविलेल्या प्रस्तावास मंजूरी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) व (४) मुख्य कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद बीड यांनी सादर केलेल्या निधी मागणी प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्यामुळे शासन परिपत्रक दिनांक ०७/११/२०१३ प्रमाणे दुरुस्ती कामांची काटेकोर तपासणी करण्याच्या सूचना देण्यात आल्यामुळे त्यांचेकडून पुढील कार्यवाही सुरु आहे. त्यास अनुसरून परिपूर्ण निधी मागणी प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर निधी उपलब्धतेनुसार पुढील कार्यवाहीचे नियोजन आहे.

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील सोयीसुविधांबाबत

(५) * ४७५८२ श्री.अर्जुन खोतकर (जालना), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात मोठ्या प्रमाणात सोयी सुविधांचा अभाव असून, या केंद्रात वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची कमतरता, इमारतींचे प्रश्न, बांधलेल्या इमारतींची उद्घाटने यासह शासनामार्फत दिला जाणारा लाभदेखील गरोदर मातांना अनेक ठिकाणी मिळत नसल्याचे, माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच घनसावंगी (जि.जालना) येथील ट्रामा केअर सेंटरमध्ये एक्स रे मशिन तज्ज्ञ व वैद्यकीय अधिकारी नसल्याने, या सेंटरचा रुग्णांना काहीच उपयोग होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सन २०१५-१६ या वर्षात मानव विकास मिशन अंतर्गत गरोदर मातांना देण्यात येणाऱ्या बुडीत मजुरीचे ७० व जननी सुरक्षा योजनेच्या ४०० महिला लाभार्थी वंचित राहिल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (५) असल्यास, तदनुसार शासनस्तरावर काय कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे,

जालना जिल्ह्यातील मंजूर ४० प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची ८० पदे मंजूर असून त्यापैकी ७९ पदे भरलेली आहेत.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र तळणी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र कुंभारझरी व प्राथमिक आरोग्य केंद्र जिरडगाव यांच्या इमारतींचे बांधकाम प्रगतीपथावर आहे.नाव्हा ता. जालना व इब्राहीमपूर ता.भोकरदन येथील उपकेंद्रांची बांधकामे पूर्ण झाली असून इमारतीच्या उद्घाटनास परवानगी देण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.तसेच धावडा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्र सध्या उपकेंद्राच्या इमारतीमध्ये सुरु असून येथील इमारतीचे बांधकाम प्रगतिपथावर आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे,

ट्रामा केअर सेंटर घनसावंगी येथील एक्स-रे मशिन सद्यस्थितीमध्ये नादुरुस्त असून सदर मशिन दुरुस्त करून घेण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.सदर ठिकाणी वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची ५ पदे मंजूर असून त्यापैकी ४ पदे भरलेली व १ पद रिक्त आहे.

(३) गरोदर मातांना जननी सुरक्षा योजनेचा लाभ दिला जातो व मानव विकास मिशन अंतर्गत गरोदर मातांना देण्यात येणारी बुडीत मजुरी ही अनुदान प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून देण्यात येत होती माहे फेब्रुवारी २०१६ मध्ये बुडीत मजुरी पूर्वलक्षी प्रभावाने माहे एप्रिल, २०१५ पासून देण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत व त्यानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा जिल्हयातील मनोर्धैर्य योजनेतील लाभार्थ्यांना अनुदान मिळण्याबाबत

(६) * ४८१९२ श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.छगन भुजबळ (येवला) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील पिडीत, अत्याचारित महिला व बालकांसाठी शासनाकडून मनोर्धैर्य योजनेची अंमलबजावणी केली जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेतर्गत बुलढाणा जिल्हयात माहे जानेवारी, २०१६ अखेरपर्यंत ४० लाभार्थ्यांचे प्रस्ताव प्राप्त झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू लाभार्थी अनुदानापासून वंचित असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय, निष्पन्न झाले व या लाभार्थ्यांना अनुदान मिळण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

(२) नाही, बुलढाणा जिल्हयात एकूण ११३ प्रकरणे प्राप्त झाली असून, त्यापैकी ९४ प्रकरणे जिल्हा क्षती सहाय्य मंडळासमोर ठेवण्यात आली व १९ प्रकरणे मंडळासमोर ठेवण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांच्याकडे बैठकीची वेळ व तारीख मिळण्याबाबतची नस्ती सादर केली आहे.

(३) अंशतः खरे आहे.

जिल्हा क्षती सहाय्य मंडळाने मंजूर केलेल्या ९४ प्रकरणापैकी ८० प्रकरणे मंडळाने मंजूर केले आहेत. त्यापैकी १८ प्रकरणामध्ये मंजूर अनुदानाच्या १००% रक्कम अनुदानाअभावी अदा करणे प्रलंबित आहे. २७ प्रकरणामध्ये मंजूर अनुदानाच्या ५०% रक्कम अनुदाना अभावी अदा करणे प्रलंबित आहे.

(४) सदर बाबीच्या खर्चासाठी सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात रु.३०,९५,२५,०००/- इतक्या रकमेचा पुरवणी मागणीचा प्रस्ताव नियोजन व वित्त विभागाकडे सादर करण्यात आला होता. त्यापैकी रु.१५,००,००,०००/- इतक्या रकमेची पुरवणी मागणी मंजूर झाली असून, त्यामधून या प्रयोजनासाठी निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे करवंड (ता.चिखली, जि.बुलढाणा) येथील पाझर तलावाच्या
प्रस्तावास मान्यता देऊन निधी उपलब्ध करून देणेबाबत**

(७) * ४२२०९ श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :

सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे करवंड (ता.चिखली, जि.बुलढाणा) येथील पाझर तलाव क्र.२ व ३ च्या शासनाकडे असलेल्या प्रस्तावास मापदंड वाढवून मान्यता देऊन, निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री यांना लोकप्रतिनिधीनी माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान पत्र दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या अनुषंगाने सदर प्रस्तावांना मंजूरी देऊन निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) असे पत्र मा. मुख्यमंत्री कार्यालयात तसेच जलसंधारण विभागास प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.

(२) मुख्य अभियंता, विदर्भ सघन सिंचन विकास कार्यक्रम, नागपूर कार्यालयामार्फत पाझर तलाव करवंड क्र.१ व २ ता.चिखली, जि.बुलढाणा या योजनेचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त आहे. सदर प्रस्तावास अनुसरून अतिरीक्त माहिती उपलब्ध करून देण्याबाबत मुख्य अभियंता, विदर्भ सघन सिंचन विकास कार्यक्रम, नागपूर यांना कळविण्यात आले आहे. तसेच कार्यक्रमांतर्गत

सद्यस्थितीत बुलढाणा जिल्हयातील लघु सिंचन (जलसंधारण) व लघु सिंचन जिल्हा परिषद विभागामार्फत जानेवारी, २०१६ अखेर पर्यंत एकुण रु.१२९.८१ कोटीच्या ४६१ योजनांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान केल्या असून रु.५५.३२ कोटीच्या २२२ योजना पूर्ण करण्यात आल्या आहेत. अशाप्रकारे कार्यक्रमांतर्गत निर्मित दायित्व मोठे असून निधी प्राप्त होण्याचे प्रमाण कमी आहे तसेच कार्यक्रमाचे फक्त एकच वर्ष शिल्लक असल्याने आवश्यक निधी मिळण्याची शक्यता कमी आहे. सबब विदर्भ सघन सिंचन विकास कार्यक्रमांतर्गत तुर्त नविन कामांना मंजूरी देता येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी येथील जिल्हा शासकीय रुग्णालयास थकीत अनुदान देण्याबाबत

(८) * ४२११४ श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी येथील जिल्हा शासकीय रुग्णालयात वैद्यकीय अधिकारी यांच्या रिक्त पदांमुळे अडचणीत असलेल्या या रुग्णालयाच्या रुग्णवाहिका व जनरेटरसाठी लागणारे इंधन आणि प्रवास खर्चाचा ५७ लाखांचा निधी शासनाने दिला नसल्याचे, माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रुग्णालयातील रिक्त पदे भरण्यासोबतच थकीत अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे. इंधन खर्चाची देयके प्रलंबित नाहीत. तथापि, प्रवास खर्चाची रु. ४,२०,६५२/- इतक्या रक्कमेची देयके प्रलंबित आहेत.

(२) महाराष्ट्र वैद्यकीय आरोग्य सेवा व वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची गट-अ मधील रिक्त पदे भरणेची कार्यवाही शासनस्तरावर चालू आहे. गट-क व गट-ड मधील रिक्त पदे भरण्याबाबत वर्तमानपत्रात जाहिरात प्रसिध्द करण्यात आलेली आहे. प्रवास खर्च या बाबीसाठी लागणारे अनुदान वितरीत करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उन्हवरे-गोविंदशेत-दाभिळ-पांजारी-शिरवणे (ता.दापोली, जि.रत्नागिरी)
या रस्त्याची झालेली दुरवस्था**

(९) * ५२२७९ श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उन्हवरे - गोविंदशेत - दाभिळ - पांजारी - शिरवणे (ता.दापोली, जि.रत्नागिरी) या सुमारे ५ कि.मी. रस्त्याची अत्यंत दुरवस्था झालेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू रस्त्यावर वारंवार अपघात होत असून या रस्त्याचे खडीकरण व डांबरीकरण विनाविलंब पुर्ण करण्यात यावे अशा आशयाचे निवेदन येथील स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १२ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांच्याकडे दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या रस्त्याची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

(२) सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे निवेदन प्राप्त आहे.

(३) व (४) संपूर्ण राज्यामध्ये जिल्हा परिषदांच्या अखत्यारितील ग्रामीण मार्ग व इतर जिल्हा मार्ग रस्त्यांची एकूण लांबी २३६८९०.०४ कि.मी. इतकी असून सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी शासनाकडे उपलब्ध असलेल्या निधीचे वाटप रस्त्यांच्या लांबीच्या प्रमाणात करण्यात येते. त्यानुसार रत्नागिरी जिल्हा परिषदे अंतर्गत ग्रामीण मार्ग व इतर जिल्हा मार्ग रस्त्यांची एकूण लांबी ८०८५.३५ कि.मी. इतकी आहे. रस्ते व पूल, दुरुस्ती व परीरक्षण या कार्यक्रमा अंतर्गत सन २०१२-१३, २०१३-१४ व २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी रत्नागिरी जिल्हा परिषदेस एकूण रु.३७३३.८२ लक्ष, तेराव्या वित्त आयोगामध्ये सन २०१२-२०१३, २०१३-१४ व २०१४-१५ मध्ये एकूण रु.७६३.५८ लक्ष तर पूरहानी कार्यक्रमासाठी रत्नागिरी जिल्हा परिषदेला रु.१७००.६३ लक्ष असा एकूण रु.६१९८.०३ लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

सन २००१-२०२१ रस्ते विकास योजनेनुसार प्रश्नाधिन रस्ता पांगारी मोहल्ला बौध्दवाडी विठ्ठलवाडी गोविंदशेत ते उन्हवरे असा असून ग्रामीण मार्ग क्र.२६० दर्जाचा आहे. सदर रस्त्याची एकूण लांबी ५.७०० कि.मी. असून ०/०० ते

२/०० कि.मी. लांबी डांबरी पृष्ठभागाची व २/०० ते ५/७०० ही लांबी खडी पृष्ठभागाची आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून सन २०१५-१६ मध्ये जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत या रस्त्याच्या ३/०० ते ३/५०० कि.मी. लांबीचे डांबरीकरणाचे काम मंजूर असून निविदा स्तरावर आहे.

रस्ते लांबीच्या प्रमाणात विभागास उपलब्ध होणारा निधी अत्यंत अल्प आहे. याउलट शासन स्तरावर प्राप्त होणा-या मागण्या जास्त आहेत.

सदर रस्त्याच्या खराब लांबीतील रस्ता दुरुस्तीचे काम मा.आमदार, मा.खासदार यांनी स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सूचविल्यास व त्यास मंजूरी प्राप्त झाल्यास जिल्हा परिषदेला सदरचे काम घेणे शक्य होईल.

जालना जिल्ह्यात इंदिरा आवास योजनेची अंमलबजावणी करण्याबाबत

(१०) * ५२६१७ श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जालना जिल्ह्यातील सुमारे ४० हजार मागासवर्गीय लाभार्थी शासनाच्या घरकुल योजनेच्या लाभापासून वंचित असल्याची तक्रार सामाजिक संघटना, स्थानिक पदाधिकाऱ्यांनी जिल्हाधिकारी, जालना यांना दिनांक २० जानेवारी २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाव्दारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनाच्या तक्रारीनुसार जिल्ह्यातील मागासवर्गीय लाभार्थी घरकुल योजनेपासून वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणातील लाभार्थी घरकुलाच्या लाभापासून वंचित राहिले असल्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

तथापि, प्राप्त निवेदनात अनुसूचित जाती मागासवर्गीय व्यतिरिक्त दारिद्र्य रेषेखालील असलेले गरीब ओ.बी.सी., एन.टी., व्ही.जे.एन.टी., ओपन, एस.टी. इतर अशा सुमारे ४०००० लाभार्थ्यांना घरकुल योजनेमध्ये समाविष्ट केले नाही. अशी बाब नमूद केली आहे.

(२) नाही.

(३) केंद्र पुरस्कृत इंदिरा आवास योजनेची अंमलबजाणी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार केली जाते. मार्गदर्शक तत्वानुसार सदरची योजना अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, अल्पसंख्यांक व इतर या प्रवर्गातील घरकुल पात्र कुटूंबासाठी राबविली जाते.

मार्गदर्शक तत्वातील परिच्छेद क्र.३.४ नुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीसाठी ६०% अल्पसंख्यांक प्रवर्गासाठी १५% व उर्वरित निधी इतर प्रवर्गासाठी राखून ठेवण्याच्या सूचना आहेत. त्यानुसार केंद्र शासनाकडून निधी व उद्दिष्ट प्राप्त होते.

(४) केंद्र शासनाकडून प्राप्त उद्दिष्टानुसार घरकुले मंजूर करण्यात येतात.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईसह ठाण्यातील वन जमिनीवरील इमारती व झोपडपट्ट्यांबाबत

(११) * ४१८७३ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.अजित पवार (बारामती) : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३०६५९ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईसह ठाण्यातील वनजमिनीवरील १०६६ इमारती आणि ४५ हजार झोपडपट्ट्यांवर कारवाई करण्याचे आदेश मा.उच्च न्यायलयाने दिले होते, या आदेशा विरोधात रहिवाशांनी मा.सर्वोच्च न्यायालयात याचिका केली असता, मा.सर्वोच्च न्यायालयाने रहिवाशांच्या बाजूने निर्णय दिला मात्र सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाचा फायदा फक्त १९ याचिकाकर्त्यांनाच होणार किंवा कसे यासंदर्भात विधी व न्याय विभाग व महाधिवक्ता यांच्या कडून मागविण्यात आलेले अभिप्राय प्राप्त झालेले आहेत काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी प्राप्त झालेल्या अभिप्रायांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे

(३) असल्यास, त्यानुसार या परिसरामध्ये वर्षानुवर्ष वास्तव्यास असलेल्या रहिवाशांची समस्या सोडविण्यासाठी सकारात्मक निर्णय घेऊन त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ३०.०१.२०१४ रोजी सिव्हिल अपील क्र.११०२ ते ११२०/२०१४ मध्ये दिलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने शासन पत्र दिनांक १२.१२.२०१४ व दिनांक ६.०७.२०१५ अन्वये आदेशात नमूद १९ याचिकाकर्त्याबाबत प्रकरण निहाय कार्यवाही करण्याच्या सूचना संबंधितांना देण्यात आल्या होत्या.

मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक ३०.०१.२०१४ रोजीच्या आदेशाच्या अनुषंगाने १९ याचिकाकर्त्या व्यतिरिक्त इतर प्रकरणे कशी हाताळावीत, यासंदर्भात मा.महाधिवक्ता यांचे अभिप्राय प्राप्त झाले आहेत.

(२), (३) व (४) मा.महाधिवक्ता यांनी दिलेल्या अभिप्रायांचा अभ्यास करण्यात येत असून त्या अनुषंगाने प्रकरणी आवश्यक धोरणात्मक निर्णय लवकरच घेण्यात येईल.

**सिंधुदुर्ग जिल्हयातील खासगी वनामध्ये वनेत्तर कामे करण्यास
बंदी असतानाही बांधकामे होत असल्याबाबत**

(१२) * ४८१२८ श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग जिल्हयातील खासगी वनामध्ये वनेत्तर कामे करण्यास बंदी असतानाही अशा प्रकारच्या जमिनीमध्ये नियम डावलून मोठ्या प्रमाणात बांधकामे होत असल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० च्या तरतुदीप्रमाणे केंद्र शासनाची मान्यता घेतल्याशिवाय वनजमिनीत वनेत्तर काम करता येत नाहीत तसेच वनजमिनीच्या खरेदी विक्रीवर प्रतिबंध असतानाही अशा जमिनीचे व्यवहार होत असून त्या जमिनीवरील वृक्षांचीही तोड केली जात असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, तदनुसार वनसंवर्धन अधिनियमाचे उल्लंघन करून वनजमिनीवर नियमबाह्य बांधकामे करणाऱ्या दोषींवर शासनस्तरावर काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या तरतुदी प्रमाणे केंद्र शासनाची पूर्व परवानगी घेवून अंतिम मान्यता मिळाल्याशिवाय वन जमिनीत वनेत्तर कामे करता येत नाहीत, तसेच अशा खाजगी वन जमिनींच्या खरेदी विक्रीवर प्रतिबंध आहे.

महाराष्ट्र खाजगी वने (संपादन) अधिनियम, १९७५ अंतर्गत मौजे पावशी पैकी मिटक्याचीवाडी ता. कुडाळ येथील संपादित झालेल्या खाजगी वन जमिनीपैकी कलम २२ अ खाली सन १९७८ मध्ये परत केलेल्या एकूण ४.६६ हे. आर क्षेत्रापैकी ०.२१ हे. क्षेत्रावर रोड, पाण्याच्या टाकीसाठी चौथरा, कॅम्पाऊंड वॉल, विहीर इ. वनेत्तर कामे झाल्याचे निदर्शनास आले. सदर प्रकरणी वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चे उल्लंघन केल्यामुळे संबंधित खातेदारांविरुद्ध वनगुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

मौजे साकिर्डे ता. कुडाळ येथील महाराष्ट्र खाजगी वने (संपादन) अधिनियम, १९७५ अंतर्गत संपादन करून कलम २२ अ खाली १९७८ मध्ये परत केलेल्या क्षेत्रामध्ये निर्बंधित १० झाडे तोडल्याचे निदर्शनास आल्याने वनक्षेत्रपाल कुडाळ यांनी संबंधितावर महाराष्ट्र वृक्षतोड (विनियमन) अधिनियम, १९६४ अंतर्गत गुन्हा दाखल करून कारवाई केलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गेवराई (जि.बीड) पंचायत समितीमध्ये सिंचन

विहिरींच्या कामात झालेला गैरव्यवहार

(१३) * ५२५०० श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई) : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बीड जिल्ह्यातील गेवराई पंचायत समितीमध्ये नियमबाह्य वाटप चाललेल्या विहिरींच्या यादीस स्थगिती देऊनही सुरु करण्यात आलेल्या सिंचन विहिरींच्या कामात झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २८ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास मा.ग्रामविकास मंत्री यांना निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनाच्या अनुषंगाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी गेवराई पंचायत समितीच्या गटविकास अधिकाऱ्याला दिनांक १ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास पत्र देऊन चौकशी करण्याबाबत आदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशी अधिकारी म्हणून नेमण्यात आलेले सह गटविकास अधिकारी व विस्तार अधिकारी यांनी ते स्वतः पंचायत समितीचे कर्मचारी असल्याने चौकशी केलेली नाही तसेच रोजगार हमी योजने अंतर्गत या गैरव्यवहाराची चौकशी होईपर्यंत कामाला स्थगिती देण्यात येऊनही सिंचन विहिरींची कामे सुरु आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड यांना चौकशी करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. तपासणी सुरु असून याबाबत अहवाल प्राप्त होताच त्यानुसार नियमानुसार आवश्यक कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर, गडचिरोली व भंडारा या जिल्ह्यात सर्वाधिक
कुष्ठरुग्ण आढळून आल्याबाबत**

(१४) * ४५९५१ श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १६ जिल्ह्यांच्या तुलनेत विदर्भातील तीन जिल्ह्यात कुष्ठरुग्णाचे सर्वाधिक रुग्ण आढळून आले असून चंद्रपूर पहिल्या क्रमांकावर, गडचिरोली

- दुसऱ्या क्रमांकावर आणल ढंडारा तलसऱ्या क्रमांकावर असल्यलकी ढलहलती दलनांक ३१ ङलनेवलरी, २०१६ रोजी वल त्यासुढारास नलदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यलस, गेल्या वर्षी चंद्रपूर ङलल्हयात १०५ॢ रूग्ण, गडचलरोली ङलल्हयात ५४२ रूग्ण व ढंडारा ङलल्हयात ४३३ रूग्ण आढळून आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यलस, कुष्ठरोगलच्या वलढत्या रूग्णलढुळे यलबलबत शलसनलने कोणती कार्यवलही केली वल करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यलस, वललंबलकी कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सलवंत : (१) रलङ्यलतील १६ ङलल्हयाच्या तुलनेत वलदढर्ढलतील चंद्रपूर ङलल्हयात १२४९, गडचलरोली ङलल्हयात ५३६ व ढंडारा ङलल्हयात ४३५ नवलन कुष्ठरूग्ण ढलहे ङलनोवलरी २०१६ अखेरपर्यंत आढळून आले असून एक ललख लोकसंख्येढध्ये नवलन कुष्ठरूग्ण ढलळण्याचे प्रढलण चंद्रपूर ६६.ॢ४, गडचलरोली ६४.५५ व ढंडारा ४ॢ.१२ इतके आहे.

रलङ्यलत अनुक्रमे चंद्रपूर, गडचलरोली व ढंडारा येथे दर ललख लोकसंख्ये ढध्ये नवलन कुष्ठरूग्ण शोधण्याचे प्रढलण ङलस्त आढळून आले आहे.

(२) सन २०१४-१५ ढध्ये ढलहे ढलर्च २०१५ अखेर गडचलरोली ङलल्हयात ७२१ चंद्रपूर ङलल्हयात १२५ॢ व ढंडारा ङलल्हयात ६३१ कुष्ठरूग्ण आढळून आले आहेत व त्यांनल बहुवलध औषधोपचार देण्यात आलेलल आहे.

(३) कुष्ठरोगलसंबंधी रोगप्रतलबंध उपाय करीतल कुठल्यलही प्रकारची प्रतलबंधकलत्मक लस नलही. कुष्ठरोगलस आळल घललण्याकरलतल लवकरलत लवकर नलदलन करून नलयढलतपणे बहुवलध औषधोपचार हल एकढेव उपाय असल्यलने सढलङलतील लपून रलहलेल्यल रूग्णलंनल लवकरलत लवकर नलदलन करून सर्व शलसकीय व नलढशलकीय दवलखलन्यलंढध्ये नलयढलतपणे ढोफत बहुवलध औषधोपचार देण्यात येतो.

केंद्र शलसनलच्या ढलर्गदर्शक सुचनलंनुसलर दरवर्षी ढलहे ऑक्टोबर व ङलनेवलरी-फेब्रुवलरी ढध्ये वलशेष कुष्ठरोग शोध ढोहलढेचे आयोजन केले आहे. सर्वसलढलन्य ङनतेलल कुष्ठरोग वलषयक शलस्त्रीय ङलन प्रलप्त होऊन कुष्ठरूग्णलने स्वतःहून तपलसणीसलठी ङवळच्या आरोग्य केंद्रलत यलवे यल करीतल आरोग्य शलक्षण व ङनङलगृती कार्यक्रढलंके आयोजन केले ङलते. त्याढध्ये रॅली, शललेय प्रश्नढंङुषल, आरोग्य कर्ढचलरी व वैद्यकीय अधलकलरी यलंकी कार्यशलळल, सढलङलतील वलवलध स्तरलसलठी गटचर्चल यल बरोबरच कुष्ठरूग्णलंनल वलकृती शलबीरे, आरोग्य कर्ढचलरी

व वैद्यकिय अधिकारी यांचे कुष्ठरोग प्रशिक्षण सत्र, आरोग्य कर्मचाऱ्यांवाढारे आरोग्य शिक्षणाधारित घरोघर व्यक्ती संपर्क अभियान राबविण्यात येत आहे व अभियानाबाबतचा तिमाही अहवाल केंद्रशासनास सादर केला जातो.

तसेच मोक्याच्या ठिकाणी प्रदर्शने, बॅनर्स, पोस्टर्स, होर्डिंग, भिंतीवरील म्हणी, हस्तपत्रिका वाटप करणे इ. उपक्रम घेतले जातात. सर्वसाधरण आरोग्य कर्मचाऱ्यांमार्फत नियमित भेटीवाढारे कुष्ठरोगाबाबतच्या संशयिताची तपासणी व वैद्यकिय अधिकारी यांच्या मार्फत निदान निश्चिती करून त्वरीत बहुविध औषधोपचाराखाली आणण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अड्याळ (जि.भंडारा) नजीकच्या किटाळी (सायगाव)

वनपरिक्षेत्रात दोन अस्वलांना जाळल्याबाबत

(१५) * ४०२०६ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.विजय वडेटीवार

(ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अड्याळ (जि.भंडारा) नजीकच्या किटाळी (सायगाव) वनपरिक्षेत्रात शेतातील तणशीच्या ढिगाखाली दोन अस्वलांची जाळून हत्या केल्याची घटना माहे जानेवारी २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, किटाळी (सायगाव) वनपरिक्षेत्रात जंगल व वन्यप्राण्यांच्या सुरक्षेसाठी काय उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) होय हे खरे आहे.

(२) वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ चे कलम ०२, ९, ३९, ५० व ५१ नुसार गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. प्रस्तुत प्रकरणी ५ आरोपीना मा.न्यायाधीश प्रथम वर्ग न्यायालय, लाखनी येथे दिनांक २९.०१.२०१६ रोजी हजर करण्यात आले असता त्यांना दिनांक ०९.०३.२०१६ पर्यंत M.C.R. मिळाला. दिनांक ०३.०३.२०१६ रोजी २ आरोपीना जामीन मिळाला आहे.

(३) वन्यप्राण्यांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

- गस्तीपथकाची नेमणूक करण्यात आली असून नियमित वेळोवेळी गस्त करण्यात येत आहे.
- वनपरिक्षेत्र अधिकारी व वनकर्मचाऱ्यांसह रात्री गस्त करून इलेक्ट्रीक लाईनची तपासणी करत आहेत.
- संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती किटाडी, देवरी, मांगली व संबंधीत गावचे पोलीसपाटील यांची मदत घेण्यात येत आहे.
- खबऱ्यांचे जाळे तयार करण्यात आले आहे.
- आठवडी बाजारात नियमितपणे गस्त केली जात आहे.
- सकाळ व संध्याकाळच्या वेळी वन कर्मचाऱ्यांद्वारे पाणवठ्यावर जास्तीत जास्त प्रमाणात गस्त करण्यात येत आहे.
- ग्रामस्थांमध्ये वेगवेगळ्या माध्यमातून व सभेच्या माध्यमातून वन्यप्राण्यांचे अस्तित्व कायम ठेवण्यासाठी जनजागृती निर्माण करण्यात येते.
- अवैध शिकारीची घटनांची माहिती नियंत्रण कक्षातील टोल फ्रि हेल्पलाईन व बिनतारी संदेश यंत्रणेमार्फत माहिती घेण्यात येते.
- वन विभाग भंडारा, एफडीसीएम भंडारा व वन्यजीव विभाग, गोंदिया यांचेद्वारे वन्यप्राण्यांची अवैध शिकार होऊ नये म्हणून संयुक्तरित्या गस्त करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाटगांव धरणाचे पाणी वेदगंगा (जि.कोल्हापूर) नदीत सोडण्याबाबत

(१६) * ४७२८० श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेल्या दहा वर्षात पहिल्यांदाच माहे डिसेंबर, २०१५ च्या शेवटच्या आठवड्यात कोल्हापूर जिल्ह्यातील वेदगंगा नदी पूर्णतः कोरडी पडली असून दूधगंगा नदीतही अपूरा पाणी साठा आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त धरणाच्या लाभ क्षेत्रात येणाऱ्या वेदगंगासह दूधगंगा नदी काठावरील गावांमध्ये पिण्यासह शेतीच्या पाण्याची टंचाई निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त काळात पाटगांव धरणाचे पाणी वेदगंगेत सोडावे अशी मागणी शेतकऱ्यांसह ग्रामस्थांनी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) अंशतः खरे आहे.

डिसेंबर, २०१५ च्या शेवटच्या आठवड्यात कोल्हापूर जिल्ह्यातील वेदगंगा नदी पुच्छ भागामध्ये कोरडी होती. तथापि, दुधगंगा नदीमध्ये पुरेसा पाणीसाठा होता.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) अशी तक्रार अथवा मागणी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे प्राप्त झालेली नाही.
- (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसई (जि.पालघर) तालुक्यातील खार जमिनीची कामे
आर्थिक निधी अभावी प्रलंबित असल्याबाबत**

(१७) * ५२०६३ श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) :

सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वसई तालुक्यातील खार जमिनीची कामे आर्थिक निधी अभावी प्रलंबित असल्याबाबतचे सविस्तर निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मा. जलसंपदा मंत्री यांच्याकडे दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू निवेदनातील प्रमुख मागण्या कोणत्या आहेत व उपरोक्त निवेदनातील मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) होय.

(२) सदरहू निवेदनात सांडोर, कौलार, पाणजू, रानगांव भुईगांव व मुळगांव किल्ला या खारभूमी योजनांची प्रलंबित कामे पूर्ण करण्याबाबत मागणी केली आहे. त्याअनुषंगाने केलेली कार्यवाही खालीलप्रमाणे आहे.

कौलार खारभूमी उघाडीला दरवाजे बसविणे व खांडी दुरुस्ती करण्याचे काम करण्यात आले आहे. मुळगाव किल्ला खारभूमी योजनेच्या दोन्ही उघाडीला दरवाजे बसविण्याचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे.

पाणजू खारभूमी योजनेच्या नुतनीकरणाचे काम राष्ट्रीय चक्रीवादळ व आपत्ती निवारण प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट करण्यात आले आहे.

रानगाव भुईगाव खारभूमी योजनेस ६ गेट बसविण्याचे काम व सांडोर खारभूमी योजनेच्या दुरुस्तीचे काम निधी उपलब्धतेनुसार पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यातील प्रजिमा १४ ते खंबाळे-वणई-चंद्रनगर-दाभोण
या रस्त्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(१८) * ५०३४५ श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यात पंतप्रधान ग्रामसडक योजनेंतर्गत प्रजिमा १४ ते खंबाळे-वणई-चंद्रनगर-दाभोण रस्त्याचे बांधकाम होऊन पाच महिन्यात निकृष्ट बांधकामामुळे रस्त्याची दुरुवस्था झाली असून, यात कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक ३० डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीअंती काय आढळून आले,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती जिल्ह्यातील वनपरिक्षेत्रात वन्य प्राण्यांनी केलेल्या
नुकसान भरपाईची प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत**

(१९) * ५२१२७ श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट) : सन्माननीय वने मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यातील वन परिक्षेत्रात वन्य प्राण्यांनी केलेल्या नुकसानीची
भरपाई मिळण्याबाबत मागील दोन वर्षांत २ हजार ८३२ प्रकरणे दाखल असून
त्यापैकी केवळ ३९ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वन्य प्राण्यांनी केलेल्या शेतपीक हानी, पशुधन व मानवहानी
झाली असल्यास त्याबाबत पिडीत लोकांना किंवा त्यांच्या कुटुंबियांना वन
विभागाकडून देण्यात येणाऱ्या नुकसान भरपाईपासून सुमारे २ हजार ८००
प्रकरणातील पिडीत वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, एवढ्या मोठ्या प्रमाणात नुकसान भरपाईची प्रकरणे प्रलंबित
राहण्यामागील कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, याबाबत संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासनाने काय कारवाई
केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) अमरावती जिल्ह्यात अमरावती, पुर्व मेळघाट
चिखलदरा, पश्चिम मेळघाट परतवाडा हे तीन प्रादेशिक वनविभाग व मेळघाट
व्याघ्र प्रकल्प संचालनालयांतर्गत येणाऱ्या ३ वन्यजीव विभागाचाही समावेश होतो.
अमरावती जिल्ह्यात सन २०१३-१४ व सन २०१४-१५ या मागील २ वर्षांत
वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात मनुष्य हानी, पिक हानी व पशुधन हानीची एकूण ३१२१
प्रकरणे निदर्शनास आली आहेत. ह्या सर्व प्रकरणात प्रचलित शासन निर्णयानुसार
संबंधित नुकसानग्रस्त व्यक्ती अथवा त्यांच्या कायदेशीर वारसास अर्थसहाय्य /
नुकसान भरपाई पोटी रुपये १,५९,३१,५१८/- अदा करण्यात आलेली आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कन्हारगाव (जि.चंद्रपूर) वनपरिक्षेत्रात अवैधरित्या
बांबूची तोड करण्यात आल्याबाबत**

(२०) * ४६४१५ श्री.नानाजी शामकुळे (चंद्रपूर) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील मध्य चांदा वनविकास महामंडळ विभाग बल्लारशाह अंतर्गत कन्हारगाव वनपरिक्षेत्रातील कक्ष क्र.१३९ मध्ये कोणतीही परवानगी नसतांना ८ ते १० हेक्टर जंगल क्षेत्रातून मोठ्या प्रमाणात अवैध बांबूची तोड करण्यात आली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या तिसऱ्या आठवड्यात आढळून आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाचे कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील मध्य चांदा वनविकास महामंडळ विभाग बल्लारशाह अंतर्गत कन्हारगाव वनपरिक्षेत्रातील कक्ष क्र. १३९ मध्ये परवानगी नसतांना मजुरांच्या चुकीने १ हेक्टर क्षेत्रात बांबूची कटाई करण्यात आली.

(२) होय, प्राथमिक चौकशी केली आहे.

(३) चंद्रपूर जिल्ह्यातील मध्य चांदा वनविकास महामंडळ विभाग बल्लारशाह अंतर्गत कन्हारगाव वनपरिक्षेत्रातील कक्ष क्र. १३१ मध्ये बांबू कटाईचे काम सुरु आहे. त्याला लागुनच कक्ष क्र. १३९ आहे. मजुरांच्या चुकीने त्यात एकाच दिवशी १ हेक्टर क्षेत्रात २६८८ बांबूची कटाई करण्यात आली सदर बाब लक्षात येताच बांबू कटाईचे काम त्वरीत थांबविण्यात आले.

ज्या मजुरांनी चुकीने कक्ष क्र. १३९ मध्ये बांबू कटाई केली त्या एकूण १७ मजुरांवर भारतीय वन अधिनियमांतर्गत कारवाई करून रु.८५००/- नुकसान भरपाई वसूल करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विदर्भातील सिंचन प्रकल्प विविध विभागांमध्ये मंजूरीसाठी प्रलंबित असल्याबाबत

(२१) * ४१८६३ श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भातील दीड लाख हेक्टर शेतीला पाणी देऊ शकणारे तब्बल १५१ सिंचन प्रकल्प ९ वर्षांपासून विविध विभागांमध्ये मंजूरीसाठी प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दप्तर दिरंगाईमुळे १५ प्रकल्पांची प्रशासकीय मान्यता रद्द झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने उक्त प्रकल्प तातडीने सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) अंशतः खरे आहे.

या महामंडळांतर्गत एकूण ३१४ बांधकामाधीन प्रकल्प असून त्यापैकी ९९ प्रकल्प जवळपास पूर्ण झाले आहेत. व ६ प्रकल्प प्रशासकीय मान्यतेच्या प्रक्रीयेत आहे. बांधकामाधीन प्रकल्पाची अंतिम सिंचन क्षमता १५,८९,७६९ हे असून ४,५९,६१२ हे सिंचन क्षमता निर्माण झाली आहे.

शासनाने जानेवारी २०१५ ते फेब्रुवारी २०१६ अखेर या महामंडळा अंतर्गत ३२ प्रकल्पाच्या सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावांना मंजूरी दिली आहे. ११ प्रकल्पाचे सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव नियामक मंडळाच्या ६१ व्या बैठकीत मान्य करण्यात आले आहेत. ७८ प्रकल्पाचे सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावांपैकी ४६ प्रस्ताव राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक कडे सादर आहेत. तर ३२ सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव महामंडळाकडून सादरीकरणाच्या प्रक्रीयेत आहेत.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जव्हार व विक्रमगड (जि.पालघर) तालुक्यातील
शासकीय रुग्णालयातील रिक्त पदांबाबत**

- (२२) * ५२४९० अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) :
सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा
खुलासा करतील काय :-
- (१) पालघर या आदिवासी जिल्ह्यातील जव्हार येथील पतंगशह कुटीर रुग्णालय,
विक्रमगड येथील ग्रामीण रुग्णालय, तलवाडा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्र तसेच
जव्हार व विक्रमगड तालुक्यात प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिकारी व
परिचारिकांचे पदे मोठ्या प्रमाणात रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पदे रिक्त असल्याने रुग्णांना वेळेवर औषधोपचार न
मिळाल्याने रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात उपचारासाठी जावे लागत आहेत, हे ही
खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर ग्रामीण भागातील रुग्णालयास आवश्यक असलेले
ऑक्सीजन सिलेंडर, औषधे व अॅन्टी रेबीज लस इत्यादी साहित्य नसल्याने
रुग्णांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, रुग्णवाहीका नादुरुस्त असल्याने रुग्णांना आदिवासी पाड्यांवर
रुग्णालयात आणता येणे शक्य होत नाही, व रुग्णांना वेळेवर औषधोपचार न
मिळाल्याने जीव गमवावा लागतो, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय
आढळून आले, त्यानुसार प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील रिक्त पदे भरणेबाबत,
रुग्णालयास औषधे, साहित्य पुरविणे व रुग्णालयात स्वच्छता राखणेबाबत
शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे,

पालघर जिल्ह्यातील पतंगशहा कुटीर रुग्णालय, जव्हार येथे वैद्यकीय
अधिकाऱ्यांचे १ पद मंजूर असून ते भरलेले आहे. वैद्यकीय अधिकारी गट-अ
संवर्गाची १२ पदे मंजूर असून सर्व पदे भरलेली आहेत व अधिपरिचारिकांची २७
पदे मंजूर असून १६ पदे भरलेली व ११ पदे रिक्त आहेत.

ग्रामीण रुग्णालय, विक्रमगड येथे वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे १ पद मंजूर असून ते रिक्त आहे. वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची ३ पदे मंजूर असून २ पदे भरलेली व १ पद रिक्त आहे. तसेच अधिपरिचारिकांची ७ पदे मंजूर असून ४ पदे भरलेली व ३ पदे रिक्त आहेत.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र, तलवाडा येथे वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाचे १ पद व वैद्यकीय अधिकारी गट-ब संवर्गाचे १ पद मंजूर असून सदर दोन्ही पदे भरलेली आहेत. आरोग्य सहाय्यकाचे १ पद मंजूर असून ते भरलेले आहे व आरोग्य सेवक (महिला) संवर्गाचे १ पद मंजूर असून ते रिक्त आहे.

पालघर जिल्ह्यातील जव्हार व विक्रमगड तालुक्यात एकूण ७ प्राथमिक आरोग्य केंद्र सुरु आहेत. सदर ठिकाणी वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची ७ पदे मंजूर असून सर्व पदे भरलेली आहेत. वैद्यकीय अधिकारी गट-ब संवर्गाची ७ पदे मंजूर असून त्यापैकी ६ पदे भरलेली व १ पद रिक्त आहे. आरोग्य सहाय्यक (महिला) संवर्गाची ७ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५ पदे भरलेली व २ पदे रिक्त आहेत. आरोग्य सेवक (महिला) संवर्गाची ७ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५ पदे भरलेली व २ पदे रिक्त आहेत

(२) हे खरे नाही.

उपलब्ध वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचा-यांमार्फत रुग्णांना आरोग्य सेवा पुरविण्यात येत असल्याने रुग्णांना उपचारासाठी खाजगी रुग्णालयात जावे लागत नाही.

(३) व (४) हे खरे नाही,

सदर रुग्णालयांमध्ये ऑक्सीजन सिलेंडर, औषधे, अँटि रेबीज लस इत्यादी साहित्य पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध आहे.

ग्रामीण व कुटीर रुग्णालय जव्हार येथे ६ व ग्रामीण रुग्णालय विक्रमगड येथे २ रुग्णवाहिका कार्यरत आहेत. प्राथमिक आरोग्य केंद्र तलवाडा येथील रुग्णवाहिका नादुरुस्त असून इतर प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील रुग्णवाहिका कार्यरत आहेत. तसेच क्र.१०८ च्या रुग्णवाहिकांमार्फत सेवा पुरविण्यात येत आहेत.

(५) वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे. गट-क व गट-ड संवर्गाची रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बावनथडी (जि.भंडारा) प्रकल्पाचे पाणी सोरणा
मध्यम प्रकल्पात सोडण्याबाबत**

(२३) * ४७५८३ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भंडारा जिल्हयातील बावनथडी प्रकल्पाचे पाणी सोरणा मध्यम प्रकल्पात सोडण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी (तुमसर) यांनी दिनांक १४ जुलै, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सोरणा मध्यम प्रकल्पाला ओलांडून बावनथडी प्रकल्पाचे पाणी तुमसर, मोहाडी, भंडारा तालुक्यातील शेतीला दिले जाते परंतु सोरणा मध्यम प्रकल्पाअंतर्गत लागून असलेली शेती बावनथडीच्या लाभक्षेत्रात घेतली जात नसल्यामुळे सोरणा मध्यम प्रकल्प दरवर्षी ५० टक्केच्या आत भरतो त्यामुळे शेतक-यांचे धान पिक ५० टक्केच्या आत होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) अंशतः खरे आहे. मा.आमदार श्री.चरण वाघमारे यांनी बावनथडी प्रकल्पाचे पाणी सोरणा मध्यम प्रकल्पात सोडण्याबाबतची मागणी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ०९/१२/२०१४ च्या पत्रान्वये केली होती.

(२) हे खरे नाही.

सोरणा मध्यम प्रकल्पाचे एकूण नियोजित सिंचित क्षेत्र १५५३ हे. व सिंचनयोग्य क्षेत्र ९३३ हे. आहे. या प्रकल्पात मागील ५ वर्षात सरासरी ८३% पाणीसाठा उपलब्ध झालेला असून मागील ५ वर्षात सरासरी ११६८ हे. प्रत्यक्ष सिंचन करण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जामगे (ता.दापोली) येथील लघुपाटबंधान्यासाठी जमिनी संपादित
केलेल्या शेतकऱ्यांना मोबदला मिळण्याबाबत**

(२४) * ५२२८३ श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जामगे (ता.दापोली) येथील लघुपाटबंधारे विभागाकडून ११० शेतकऱ्यांच्या जमिनी घेवून बांधण्यात येत असलेल्या लघुपाटबंधान्याचे काम अपूर्णावस्थेत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०११ मध्ये जामगे ग्रामपंचायत परिसरात या लघुपाटबंधान्याचा प्रस्ताव मंजूर करण्यात येऊन त्यावेळी या भागातील शेतकऱ्यांच्या जमिनी भूसंपादित करण्यात आल्या होत्या मात्र अजून त्यांना जमिनीचा मोबदला मिळालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या गावातील ग्रामस्थ व ग्रामपंचायतीच्या पदाधिकाऱ्यांनी प्रकल्पात गेलेल्या जमिनीचा शेतकऱ्यांना त्वरीत मोबदला मिळावा असे निवेदन विभागास देऊनही अधिकाऱ्यांनी कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) व (२) होय.

(३) जामगे गावातील ग्रामस्थ व ग्रामपंचायतीच्या पदाधिकाऱ्यांनी शेतकऱ्यांना मोबदला मिळावा म्हणून निवेदन मंडळ अथवा विभागीय कार्यालयास प्राप्त झाल्याचे आढळून आले नाही.

(४) अंतिम निवाडा दिनांक १/६/२०१५ रोजी जाहीर झाला असून निवाड्याची रक्कम रुपये ९५८.७९ लक्ष आहे. सदर प्रकरणी आगाऊ रक्कम रुपये १३०.०० लक्ष महसूल खात्याकडे जमा केलेले असून निधी उपलब्धतेनुसार पुढील कार्यवाही करण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मांडेखेल (ता.परळी, जि.बीड) येथील शालेय विद्यार्थ्यांना पुरविण्यात आलेल्या निकृष्ट दर्जाच्या जंतनाशक गोळ्यांबाबत

(२५) * ५२६१९ श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौ.मांडेखेल (ता.परळी, जि.बीड) येथील आसूबाई विद्यालयातील विद्यार्थ्यांना जंतनाशक मोहिमेंअंतर्गत परळी उप जिल्हा रुग्णालयामार्फत वाटप करण्यात आलेल्या जंतनाशक गोळ्यांच्या सेवनाने विद्यालयातील सुमारे ४६ विद्यार्थ्यांना औषधांचा विपरित परिणाम झाल्याने दिनांक १३ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी परळी उपजिल्हा रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाकडून परळी उपजिल्हा रुग्णालयामार्फत पुरविण्यात आलेल्या जंतनाशक गोळ्यांच्या गुणवत्तेची तपासणी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, तपासणीत काय आढळून आले, त्यानुसार शासनाने पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय, दिनांक १०.०२.२०१६ या राष्ट्रीय जंतनाशक दिनानिमित्त आसूबाई विद्यालयातील ३२५ विद्यार्थ्यांना अल्बॅडेझॉल ह्या जंतनाशक गोळ्या देण्यात आल्या होत्या. त्यानंतर ३ दिवसांनी ४५ विद्यार्थ्यांना दि.१३.०२.२०१६ रोजी त्रास सुरु झाल्यावर परळी उपजिल्हा रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले. यापैकी ४१ विद्यार्थ्यांना उपचार करून निरीक्षणाखाली ठेवण्यात आले व प्रकृती चांगली झाल्यानंतर दि.१३.०२.२०१६ रोजी दुपारी ५.०० वाजता सुट्टी देण्यात आली. ४ मुलांना उलटीचा त्रास असल्यामुळे एक रात्र निरीक्षणाखाली ठेवून प्रकृती सुधारल्यानंतर दि.१४.०२.२०१६ रोजी सकाळी १०.१५ वाजता घरी पाठविण्यात आले. सद्यस्थितीत वरील सर्व विद्यार्थी सुस्थितीमध्ये आहेत.

(२) व (३) अन्न व औषध प्रशासन विभागाला दि.१६.०२.२०१६ रोजी जंतनाशक गोळ्यांचे नमुने गुणवत्ता तपासणी साठी देण्यात आले होते. सदर विभागाने उपरोक्त गोळ्यांचे नमुने गुणवत्ता पुर्ण असल्याचा अहवाल दि.११/०३/२०१६ च्या पत्रान्वये दिला आहे. सदर अहवाल प्राप्त होई पर्यंत गोळ्यांचा वापर बंद करण्यात आला होता.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्हयातील शेतकऱ्यांचे वन्य प्राण्यांपासून झालेले नुकसान

(२६) * ५०९०४ श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय वने मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्हयातील शेतकऱ्यांचे वन्य प्राण्यांमुळे नुकसान झाल्याच्या १५८५ घटना घडून १ कोटी २४ लाख ६५ हजार रूपयांच्या शेतपिकांचे नुकसान झाले असल्याची माहिती दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार शेतकऱ्यांना वन विभागाकडून नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१), (२) व (३) नागपूर जिल्हयात अंतर्भूत असलेल्या नागपूर वनविभागाच्या अधिनस्थ असलेल्या वनपरिक्षेत्रांतर्गत वन्यप्राण्यांमुळे शेतपिकांचे नुकसान झाल्याची माहे एप्रिल, २०१५ ते माहे फेब्रुवारी, २०१६ अखेरपर्यंत १८१३ प्रकरणे निदर्शनास आली आहेत. प्रचलित शासन निर्णयाच्या तरतूदीनुसार संबंधित नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यास रु. ११९.०० लक्ष नुकसान भरपाई अदा करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

धुमाळवाडी (ता.राधानगरी, जि.कोल्हापुर) धरणाचे

पिचिंग निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(२७) * ४७२८२ श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुमाळवाडी (ता.राधानगरी, जि.कोल्हापुर) लघु धरण प्रकल्पाची १ टीएमसी पाणी साठवण्याची क्षमता आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू धरणांचे पिचिंग निकृष्ट दर्जाचे झाल्याने या धरणातील पाणी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये कमी झाल्यामुळे या प्रकल्पाखाली असणाऱ्या २२ हून अधिक वाड्यावस्तीत पाणी टंचाई निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी केली आहे काय व चौकशीनुसार पिचिंगचे काम निकृष्ट करणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच या धरणाखाली वाड्या वस्तीवर पाणी पुरवठा करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

सदर पाझर तलाव सन १९८४-८५ मध्ये पूर्ण झालेला असून साठवण क्षमता ७.२०२ दश लक्ष घनफूट इतकी आहे.

(२) व (३) सदर पाझर तलावामध्ये प्रति वर्षी पावसाळ्यात पूर्ण संचय पातळी पर्यंत पाणी साठून माहे फेब्रुवारी अखेर पाणी साठा राहून त्यानंतर पाझर तलावाच्या कार्यानुसार पाणी पाझर होऊन तलाव कोरडा होतो. पाझर तलावाच्या खाली असणाऱ्या शेतामधील विहीरीसाठी अप्रत्यक्ष सिंचनाने पाणी सिंचन होत असते. पाझर तलावाची अप्रत्यक्ष सिंचन क्षमता ही ४३ हेक्टर इतकी आहे. सदर पाझर तलावास बांधून ३०-३१ वर्षे झाल्याने पाझर तलावाचे पिचिंग सद्या विस्कळीत झाले आहे.

(४) या पाझर तलावातील पाझरलेल्या पाण्याच्या स्त्रोतातून पाझर तलावाखाली असलेल्या धुमाळवाडी वस्तीस विहीरीत पाणीसाठा होतो. त्यातून पिण्यासाठी देखील पाणी उपलब्ध होते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यातील लाभार्थी

घरकुल योजनेपासून वंचित असल्याबाबत

(२८) * ५२३३३ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.राजेश काशीवार (साकोली) :

सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यात एकूण ७८ ग्रामपंचायती पैकी २४ गावांतील माहे डिसेंबर, २०१५ अखेर घरकुल योजनेतील ओ.बी.सी. प्रवर्गातील १९२६ लाभार्थी प्रतिक्षेत असल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.ग्रामविकास मंत्री यांच्या निदर्शनास आणून दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सन २०१५ मध्ये तालुक्याला ७२ घरकुलाचा कोटा मिळाल्यामुळे २४ गावांना फक्त प्रत्येकी ३ घरकुलाचा कोटा देण्यात आला आहे, तसेच लाभार्थ्यांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असून त्यांच्या संख्याच्या प्रमाणापेक्षा ओ.बी.सी प्रवर्गातील घरकुलाचा कोटा शासनाकडून अत्यल्प प्रमाणात मिळत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

तथापि, इतर प्रवर्गातील शिल्लक लाभार्थ्यांची संख्या १८४९ आहे.

(२) होय.

(३) केंद्र पुरस्कृत इंदिरा आवास योजनेची अंमलबजावणी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार केली जाते. मार्गदर्शक तत्वातील परिच्छेद क्र.३.४ नुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीसाठी ६०% अल्पसंख्याक प्रवर्गातील १५% व उर्वरित निधी इतर प्रवर्गासाठी राखून ठेवण्याच्या सूचना आहेत. त्यानुसार केंद्र शासनाकडून निधी व उद्दिष्ट प्राप्त होते. इंदिरा आवास योजनेअंतर्गत ओ.बी.सी. हा स्वतंत्र संवर्ग नसून ओ.बी.सी. संवर्गाचा समावेश इतर प्रवर्गात केला जातो.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.